

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.31.2025

z dnia 19 marca 2025 r.

Rada Miejska w Szprotawie

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

§ 1 uchwały Nr XVII/102/2025 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 13 lutego 2025 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach przyznania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w zakresie słów: "XXXXXXXXXXXX".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 13 lutego 2025 r. Rada Miejska w Szprotawie podjęła uchwałę w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach przyznania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), w związku z art. 90 m ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 750 z późn. zm.).

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 18 lutego 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdza, iż uchwała w części istotnie narusza prawo, tj. art. 90m ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.), dalej „ustawa”.

Zgodnie z art. 90m ust. 1 ustawy świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta). Natomiast ust. 2 stanowi, że rada gminy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych, do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1.

Ustawodawca zezwolił więc radzie gminy na upoważnienie kierownika ośrodka pomocy społecznej (dyrektora centrum usług społecznych) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Z chwilą udzielenia tego upoważnienia kierownik ośrodka pomocy społecznej pełni funkcję organu administracji i wydaje decyzje we własnym imieniu. Uchwała rady gminy upoważniająca, na mocy ustawy o systemie oświaty, inny organ do wydawania decyzji administracyjnych, ma charakter przepisu kompetencyjnego, przenoszącego kompetencję ustawowo przypisaną wójtom (burmistrzom) na inny podmiot. Ma ona charakter aktu prawa miejscowego i powinna stanowić element podstawy prawnej określonych w niej decyzji administracyjnych (rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubelskiego z dnia 29 września 2022 r., PN-II.4131.340.2022).

Mocą §1 ocenianej uchwały Rada Miejska w Szprotawie upoważniła Panią (...) Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie do prowadzenia postępowań (w tym do wydawania decyzji administracyjnych) w sprawach z zakresu przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

W piśmiennictwie prawniczym wywiedziono, iż w przypadku, gdy upoważnienie do załatwiania spraw następuje na mocy uchwały rady gminy, a więc z woli organu stanowiącego gminy, niesie to za sobą określone skutki. Mocą uchwały dochodzi do normatywnego przeniesienia kompetencji w określonych sprawach z wójta na inny podmiot, czyniąc ten podmiot organem administracji publicznej właściwym miejscowo, rzeczowo i funkcjonalnie do załatwiania indywidualnych spraw w wyznaczonym zakresie (zob. Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, red. S. Gajewski, A. Jakubowski, C.H. Beck 2018 r. (Legalis, kom. do art. 39 ustawy o samorządzie gminnym). Zdaniem organu nadzoru powyższe wywody pozostają aktualne także co do istoty przeniesienia kompetencji w drodze uchwały podejmowanej przez Radę Miejską na podstawie ustawy o systemie oświaty. Przepis ten jest bowiem regulacją szczególną wobec art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym w tym znaczeniu, że zawęża z woli ustawodawcy krąg podmiotów, którym rada gminy władna jest udzielić upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 6 maja 2014 r., sygn. IV SA/GI 241/14).

Stwierdzić zatem należy, że Rada Miejska w Szprotawie udzielając upoważnienia Pani (...) naruszyła w sposób istotny art. 90m ust. 2 ustawy, albowiem w przypadku przeniesienia kompetencji na inny organ należy wskazać w upoważnieniu organ, a nie konkretną osobę.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli